

foreningens Formand — „gav sin Tilslutning til Tanken om, at Rederne maatte bringe Ofre til Gavn for Befolkningens Forbrug, men vilde gardere sig mod at sætte Maksimalfragt paa Varer til Eksport, hvorved Rederne kom til at bringe et Offer til Gavn for andre Erhverv.“ — I en Skrivelse fra Fragnævnet til Handelsminister Hage af 29. August 1919 hedder det: „Ved Hjemførsel af det Kvantum Majs eller andet Foderkorn, der i Henhold til eventuel Kornlov for Høstaaret 1919—20 bliver at anvende for at kunne give Landbruget Ombytningsret for det til Staten anvendte Brødkorn, beskæftiges i et Tidsrum af indtil 1 Aar ca. 133 000 Tons“. I selve Overenskomsten, udformet i Skrivelse af 17. September 1919 fra Handelsministeriet til Dampskibsnævnet — den Skrivelse, jeg nys refererede Begyndelsen af —, hedder det, „at ved Hjemførsel af Majs, Foderbyg eller Foderkager i Anledning af Brødkornsordningen stilles til Disposition“ o. s. v. Det forekommer mig, at hvad jeg her har oplæst, viser, at man den Gang har tænkt paa — hvad der ogsaa var rimeligt og naturligt — at skaffe Ombytningskorn og Foderstoffer til Ombytning.

Imidlertid viste det sig, at denne Tanke at binde 133 000 Tons i en fast Rutefart til at sejle Foderstoffer til Landet var ubrugbar til Formaålet, idet det uvægerligt vilde medføre, naar man saaledes fastsatte den Tonnagemængde, der skulde sættes ind, at der blev for lidt i Begyndelsen og for meget senere. Følgen var, at denne Ombytningsret, der var sat ind i Kornloven, i første Omgang kun kunde give 20 Tønder pr. Ejendom med Sikkerhed for, at denne Mængde kunde leveres. Dette Kvantum var saa ringe, at det for de allerfleste Landmænd betød, at saa vilde de hellere gaa ud i det frie Marked. Senere kom der for megen Majs, og der blev saa optaget Forhandlinger om, hvordan denne Majs skulde anvendes, naar den ikke kunde anvendes til Ombytning. Disse Overvejelser fandt Sted i November 1919. Jeg havde ikke Lejlighed til at deltage i Forhandlingerne, da jeg ikke havde Sæde i noget Nævn eller Udvalg, hvor denne Sag rettelig kunde blive forelagt. Men saa vidt jeg kan se, har Sagen været forelagt for Majsnævnet, og dette indstillede, af rent praktiske Grunde, at Majsens skulde sælges til Dagspris, da vi ellers vilde faa to Slags Majs her i Landet, en dyrere og en billigere. Der var, saa vidt jeg kan se, kun eet Medlem i Majsnævnet, Folketings-

mand Aksel Jensen, der holdt paa, at Majsens skulde udleveres til Landbruget til de Priser, som de reducerede Fragter betingede.

Sagen blev saa forelagt Rigsdagens Afviklingsudvalg, der afgjorde Spørgsmaalet ved en Skrivelse, hvoraf jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse et Afsnit: „Ved Skrivelse af 17. d. M. har Indenrigsministeriet anmodet Udvalget om at udtale sig i Sagen. I den Anledning skal man meddele, at Udvalget enstemmigt har vedtaget at anbefale, at Spørgsmaalet løses paa følgende Maade“ — og her følger saa den kendte Ordning med 25 pCt. Tegningsret for, hvad der ikke tidligere er tegnet — og dernæst sluttes saaledes: „De af Centralkontoret indkøbte Varer, som efter denne Ordning ikke finder Anvendelse til Ombytningsbrug, men som hjemføres til den billige Fragt, sælges til Dagens Pris, saaledes at den derved indvundne Fortjeneste indbetales i Statskassen.“ Denne Skrivelse fra Rigsdagens Afviklingsudvalg er underskrevet af Hr. Niels Frederiksen.

Her er der altsaa truffet Bestemmelse om, at hvad Fragten betyder i Penge, det indgaar i Statskassen, hvilket ogsaa var i Overensstemmelse med de Forudsætninger, under hvilke det synes, at Rederne har indgaaet Overenskomsten, idet man fra disses Side har hævdet, at Foranstaltningen ikke maatte komme et andet Erhverv til gode.

Nu syntes imidlertid den ærede Ordfører for det radikale Parti at hælde til den Anskuelse, at denne Fragtreduktion alligevel er kommet Salget af Majs til gode paa den Maade, at det skulde have medført billigere Majspriser. Jeg maa sige, at hvis dette er sket, er det sket i Strid med den Vedtagelse, der fandt Sted i Rigsdagens Afviklingsudvalg; men jeg tror ikke, det er sket, og jeg skal sige ærede Medlemmer, hvorpaa jeg bygger denne Antagelse. I Henhold til Kornloven af 19. September 1919 skulde der pr. 1. Juni udregnes en Gennemsnitspris af Ombytningsmajsens; dertil skulde der lægges 1 Kr., og dette Beløb skulde være det endelige Afregningsbeløb for den leverede Hvede og Rug — ærede Medlemmer erindrer nok denne Bestemmelse i Kornloven. Som Følge deraf har Majsnævnet udregnet, at Ombytningsmajsens, der er udleveret, gennemsnitlig til 1. Juni stod Centralkontoret i en Cifpris af Kr. 28,61. Naar man lægger 1 Kr. til, er man oppe paa Kr. 29,61, og dette er ensbetydende med, at der ikke bliver nogen Efterbeta-